

Samferdselsdepartementet

v/samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Hammerfest 30.09.2024

Høringsuttalelse – Kystruten fra 2030

Staten kjøper i dag transporttjenester med kystruten for å opprettholde et tilfredsstillende transporttilbud for passasjerer mellom Bergen og Kirkenes, samt for godstransport mellom Tromsø og Kirkenes.

Kystruten representerer kritisk infrastruktur og er en bærebjelke ift person- og godstransport på kysten. Vi må ha samme anløpsmønster som i dag og det er også et behov for lengre liggetid i enkelte havner. Kystruten er også en viktig aktør for utvikling av lokalt reiseliv. Liggetiden på sørgående kystrute i Hammerfest bør minimum være på 2 timer (fra kl.11.00-13.00) Reiselivet i Hammerfest forbedrer stadig sitt tilbud til rundreise passasjerer .

I dag kjøper staten tjenester på strekningen Tromsø – Kirkenes, den må utvides til å gjelde Bodø – Kirkenes, slik at det blir en forlengelse av jernbanen.

I Nasjonal Transportplan for 2022 – 2033 har regjeringen en ambisjon om å overføre mer gods over på kjøll. En økning av godskapasiteten på Kystruten vil bidra til dette.

Kystruten har god regularitet med sine helårige tilbud med daglige anløp på både nord og sør, denne må ikke svekkes da alternativ mangler. Kyststedene har ingen alternativer ved vinterstengte veier for distansereisende og gods.

Kystruten er en viktig beredskapsressurs for våre kystsamfunn med begrensede samferdselsmessige alternativer ved periodevis vinterstengte veier eller andre situasjonsbetingede forhold jfr pandemien.

Kystruten må også i neste anbudsperiode bestå som en gjennomgående/ sammenhengende rute Bergen – Kirkenes og kystbefolkningens behov må være i fokus og premissgivende mht kapasitet og kvalitet for distansereisende og gods. Bilkapasitet må økes.

Antall anløpssteder må opprettholdes, evt vurderes utvidet utfra overnevnte premiss

Vi støtter den høringsuttalelsen som Vest-Finnmark Rådet vedtok 19. september 2024 i sak 39/24 i forbindelse med innspill på innretningen av kystruten fra 2030;

«...En god og effektiv transport av gods og passasjerer er avgjørende for opprettholdelsen av aktivitet og bosettingen i kystsamfunnene. Kystruten har en lang og stolt historie med over 130 år med transport av passasjerer og gods langs kysten fra Bergen til Kirkenes, og Vest-Finnmark Rådet vil på det sterkeste understreke viktigheten av å opprettholde denne livsnerven for transport langs kystens Riksveg nr.1. I dag seiler rederiene Havila Kystruten AS med fire skip og Hurtigruten Coastal AS med sju skip.

Vest-Finnmark Rådet vil også påpeke at det ikke må reises tvil om at formålet med statens kjøp av sjøtransporttjenester mellom Bergen og Kirkenes, med daglige anløp i 34 havner hele året, også for fremtiden skal være å sikre et tilfredsstillende transporttilbud for passasjerer som reiser lokalt eller regionalt fra havn til havn, og godstransport mellom Tromsø og Kirkenes.

- Det er svært viktig å opprettholde seilingsmønsteret slik det er i dag, med nord- og sørgående anløp i alle havner. I Vest-Finnmark anløper kystruten havnene Øksfjord, Hammerfest, Havøysund og Honningsvåg, og disse havnene er viktige for reisende mellom små og store kystsamfunn i Finnmark og som logistikknutepunkter for videre utskipning av gods til de omkringliggende samfunnene i ytterdistriktene.
- Det må være avsatt en viss andel av plasser til lokalbefolkningen som ønsker å reise fra havn til havn langs kysten. I dag opplever man for eksempel stadig oftere at det ikke er mulig å få lugar på en reise innad i Finnmark, dette som følge av at de som reiser som cruiseturister på kystruten har booket alle lugarene for reiser mange måneder i forkant av reisetidspunkt.
- Det må fortsatt være lastekapasitet til kjøle- og frysevarer (som fiskelast for eksempel), og annet gods langs kysten. Vest-Finnmark Rådet vil uttrykke bekymring for at kjøle- og frysekapasiteten stadig reduseres ved utskifting til nye skip, og vi ønsker at det legges inn som forutsetning i nytt anbud at man minimum opprettholder, og aller helst får til en økning av lastekapasiteten på kjøle- og fryselagrene om bord, som minimum tilsvarer lastekapasiteten på Havila Kystruten AS sine nåværende skip.
- Det må stilles krav om 2 lasteramper på skipene for lasting og lossing, for slik å sikre at skipet har kapasitet til å få med seg alt gods i havner med kort liggetid.
- I nytt anbud må det stilles krav om at skipene skal kunne transportere el-biler, utstyr som inneholder for eksempel «gasspatroner» (som blant annet finnes i redningsflåter som skal på service og vedlikehold) mv.
- Det må være mulig å ta med bil på alle båtene fra alle havner, med minimum dagens kapasitet også i det nye anbudet. Aller helst bør bilkapasiteten kreves økt ved utskifting av skip.
- Det bør innføres felles bookingsystem for kystruten, uavhengig av hvilket selskap som trafikkerer ruten.
- Det må legges opp til fleksibilitet i forhold til ombooking eller avlysning av en reise.
- Som følge av at det i dag er 16-års aldersgrense for å reise alene på kystruten, opplever borteboende elever på videregående skole å ikke få tillatelse til å reise mellom hjemsted og studiested. Aldersgrensen bør derfor justeres ned til 15 år.

Dersom man ønsker å utvide antall anløpssteder på den ordinære kystruten, må det være en forutsetning at dagens anløpssteder opprettholdes og at liggetider ikke reduseres. Det oppfordres også til at staten tydeliggjør et klart skille mellom kystrutens formål og det som anses som cruisedelen av virksomheten til transportørene. Nødvendig kapasitet på passasjerer, lugarer og gods som reiser fra havn til havn må avsettes, i tråd med det opprinnelige formålet.

Når det kommer til vurderingene av hvilke miljøkonsekvenser som følger av kystruten, og potensialet for ytterligere skjerping av miljøkravene i så henseende, ber Vest-Finnmark Rådet om at dette må sees i sammenheng med at omstillingskostnadene ikke må bli så store at det reduserer muligheten for å oppnå målsettingen om at passasjerer som reiser lokalt eller regionalt fra havn til havn fortsatt skal kunne ta seg råd til å løse ut billetter på kystruten.»

Mere gods- og passasjertrafikk fra vei til sjø med Kystruten vil være miljøvennlig og bærekraftig.

Med vennlig hilsen

Hammerfest Havn KF

Per-Age Hansen
Havnedirektør

